

**Saadan skal
det se ud—!**

Herren i Huset ærgres sig ofte ved at konstatere, at Manchelinned ikke er saa blændende hvidt, som det burde være, naar det kommer fra Strykning. Det betyder, at Tøjet ikke har været vasket med Persil, det eneste, som gennem den rette Anvendelse og Behandling af Vasken gør den helt ren og tilmed blændende hvid. Prøv straks at vaske med Persil; De vil da hurtigt komme til at glemme alle andre Slags Vaskemidler.

Persil sælges kun i Originalpakker. Vøgt Dem for Efterligninger.

Pas nøje paa, at De faar den ægte Persil-Pakke, og at De ved Vasken følger den rette og lette Brugsanvisning

Persil
— til al Slags Vask.

D.P. 54

Udpantning.

Der vil i nær Fremtid blive iværksat Udpantning for Restancer af Kommuneskat og Vandafgift for Aaret 1923.

Man skal derfor anmode dem, der ikke ønsker at blive opførte paa Udpantningslisten, om snarest at berigtige deres Restancer.

**THORSHAVNS BYRAAD, den 25.
Oktober 1923.**

HØVDINGAR HITTAST

EFTIR REGIN Í LÍÐ

(SJÓNLEIKUR Í 3. TÁTTUM FRÁ ÁRINUM 1001)

er útkomin og fæst í bókasølundum ella hjá útgevaranum
R. Rasmussen, Føroya Fólkaháskúli.

Upplagið er bert 450.
Prísurin er 2 krónur.

Galvaniseraðar takplátur

keypast blligast frá **Poul Hansens** Heilsolu, Tórshavn.
Telefon 228. Telegramadressa VERITAS.

**Det bedste er
ikke for godt**

Køb derfor kun færøsk Margarine!

S/S „Havhestur“

anløber Aalborg ca. 7. November for Cement.

Bemærk!

Fragten paa Cement med S/S „Havhestur“ er
3 Kr. pr. Td.

Skipafelagið Føroyar.

SKANDINAVIEN AMERIKA LINIE

Eneste direkte Ruter
fra København til
Amerika og Kanada.

Regelmæssig Afgang fra København og Oslo flere Gange om Maanednen.

Ingen Pasvisering til Kanada.

Alle Oplysninger om Forholdene, Rejsen, hvorledes Nyankommende hjælpes til Arbejde etc. faas ved at skrive eller vore illustrerede Haandbøger, der gratis sendes overalt.

Ved Ankomsten til Halifax og Winnipeg vil Liniens egne Repræsentanter være til Stede for at modtage Passagererne og være dem behjælpelige.

Skriv til Agenten:
H. C. Müller, Thorshavn,
eller
Passager-Afdelingen,
Kongens Nytorv 8, København K.

Drengehabitter.

Et Parti prima uldne mel. Buckskin i 140 ctm. Bredde sælges saalænge Lager haves deraf

kollossalt billigt
brummeleret pr. m. **5.00**
grammeleret pr. m. **6.00**

Prover sendes, men vi anbefaler at indsende Bestilling snarest. Hvad ikke tilfredsstiller, tages retour.

Uld modtages som Betingelse til 2 Kr. pr. kg.

KONGSBAK & LARSEN
FREDERIKSHAVN

„Tjaldur“ Sæben bedst
og drejest.

Til Canada med Cunard og White Star Linien.

Alle Oplysninger ved
Jens av Reyni,
Thorshavn,
eller
C. Mogensen,
Nyhavn 1,
København.

Føroyingar,

ið hava og ætla at fáa
sær Orðabók okkara, lati
hana innbinda við tað
sama. Sterkt bind við
— skinnryggi á 5 kr. —

Árnasons bókasmiðja, Kongagøta, Hava.

Føroysk-Donsk orðabók er til
solu í bókahandlinum í
Tróndargøtu og kostar inn-
bundin 12,50, heft 7,50 kr.
Árnason.

Eisini tygum

vilja gerast vissur í,
at tað loysir seg at
lýsa, bert tygum
royna eina lýsing í

„Føroya
Social-Demokrat“.

Ringið til skrivstovuna
málfr. 143.

Lýsingar

mugu verða innsendar til okkara
skrivstovu innan mánadag fp.
kl. 10.

Givið út av
socialdemokratiskum felegum.
Blaðstýrari: M. S. Viðstein.
Prentsmiðja
»Føroya Social-Demokratis, Tórshavn.

BROT ÚR SÖGU JAVNADARMANNA

17

fyrir silkivevingini í Europa, og sjálvt aftaná, at maskinvevurin hevði tikið alt hitt grovara vevingararbeiðið, stóð hin fíni silkivevnaðurin á hondvevi í Lyon høg í metum; men við hinum forna heimaarbeiði var yvirstaðið. Í 1831 vóru 30.000 silkivevarar í Lyon, fátækir, ognarleysir arbeidarar allir. Teir arbeiddu fyrir einar 800 ríkar verksmiðjuharrar; men vegna dýran millumhandil — har vóru einir 8000 millumhandlarir — sókk arbeidslónin um hetta mundið langt niður undir tað, sum tørvadist vevarunum til hitt turra breyð, og teir krævdu tí ásettir fastar lönreglur við einum lægstamarki fyrir daglon. Tað eyðnaðist eisini við hjálp frá einum vælviljandi amtmanni at fáa ásettir tilíkar lönreglur; men tá spann ódnin í verksmiðjuharrar. Teir róptu upp um, at teimum var forðað hitt heilaga ognarrættarfrælsið og hitt fría kapp um ágóðan. Teir máttu hava rætt til at taka biligastu arbeidskraft, teir língu. Arbeidararnir høvdu jú rætt til at arbeiða ella lata vera at arbeiða, sum teir vildu. — Men hinir ognarleysu arbeidararnir høvdu av sonnum einki val, teir máttu svøлта, um teir ikki língu arbeið og harfyrir lön, sum teir kundu liva av.

Teir flestu verksmiðjuharrarnir noktaðu at ganga undir lönreglurnar, og tá rætturin ikki vildi døma teir, gjørdur arbeidararnir verktal og lögdu niður arbeiðið. Tá teir dagin eftir, 21. november 1831, ætlaðu at ganga í flokk og fylgi, men vápnarleysir og fríðaligir sum ein demonstratión, gjøgnum Lyons gøtur, vórðu teir steggaðir av vápnadum liði, sum særði nakrarn, ið ikki uttan víðari vildu bukta. Nú gjørdust leikir harðir og tað kom til regluligan og blóðugan bardaga, sum sama kvöldið

endaði við fullkomnum sigri fyrir arbeidaraflokkinn; men so hendir tað, ið vert er at leggja til merkis: Tá arbeidaraflokkurin í Lyon hevði sigrað, var tað honum ikki greitt, hvat hann skuldi nýta sigurin til. Hetta var eingin politisk kolvelting, har ein samfelagsflokkur trúðaði eftir at koma frammat stjórnarvaldinum. Her stóðu bert nakrir túsund vevarar, sum vildu hava rímuliga lön fyrir teirra arbeið, og tá nú allar verksmiðjurnar stóðu stillar, og teir vóru rýmdir, sum vanir vóru at útrinda arbeidslönirnar, stóð arbeidaraflokkurin eitt sindur í dopurhuga. Honum kom sleitt ikki til hugs at seta verksmiðjurnar á gongd fyrir egna rokning. Hetta ráðaloysið var orsøkin til, at eitt kongsins herlið, 20.000 mans 3. december tók ræði í borgini og setti alt í sitt gamla lag. Arbeidararnir língu tá bert verri kor, enn teir høvdu haft fyrr. Uppreistin í Lyon vakti tó miklan ans víðan um í Fraklandi, li hon prógvaði, at ein arbeidaraflokkur væl kundi ganga fram uppá egin hond og sigra. Hetta var eitt nýtt tíðartekin; men hon prógvaði eisini, at um arbeidarar ikki eiga mentum og upplýsning og hava til endamáls at koma sær frammat stjórnarvaldinum, so er olt uppreist og allir sigrar bert í tóman heim — úr óskuni og í eldin!

18

II.

Lciðin er funnin og endamálini í eygsjón!

Arbeidasrúpnurinn, sum longu var reistur í Onglandi í 18. öld, gekk har aðrar leiðir enn á meginlandinum. Í Onglandi var gróðralendið fyrir einari arbeidararorlu nógv størri enn á meginlandinum vegna tess, at hin enska stórdrifin í kolalindunum og í verksmiðjunum serliga buðmullaspunin og vevnaðurin var so nógv, nógv meira umfatandi enn á meginlandinum. Verksmiðjuindnaðurin í Fraklandi og Týskalandi var hin beri víðfáningur um 1820—30 samanborin við tað, sum hann var í Onglandi. Eisini vóru versaldómurinn og neyðin millum hin ognarleysu arbeidarahópin í Onglandi nógv størri enn á meginlandinum; men til tross fyrir hetta fóru arbeidararnir ikki so ógvusliga fram í politiskum uppreistum og bardogum sum í Fraklandi, og seinni í Týskalandi. Grundirnar hertil kunnu vera fleiri; men at tey fystu politisku víðurskiftini í Onglandi, har kongavald, prestavald og aðalmannavald ongantíð nývdi so hart á hin hægri borgaraskapin sum í Fraklandi, virkaðu stillandi er ivaleyst. Hin hægri borgaraskapurin í Onglandi hevði ikki í sama mál brúk fyrir arbeidaraflokkinum til uppreistarmógvu móti konga,